

## OBJAŚNIENIA WARTOŚCI PRZYJĘTYCH W WIELOLETNIEJ PROGNOZIE FINANSOWEJ

### 1. Wstęp

Wieloletnia prognoza finansowa (*dalej* WPF) obejmuje - zgodnie z art. 227 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2013r. poz. 885, poz. 938, poz. 1646, z 2014r. poz. 379, poz. 911, poz. 1146, poz. 1626, poz. 1877, z 2015r. poz. 238, poz. 532, poz. 1117, poz. 1130, poz. 1190, poz. 1358, poz. 1513, poz. 1830, poz. 1854, poz. 1890, poz. 2150, z 2016r. poz. 195, poz. 1257, poz. 1454) - (*dalej* ufp) - okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat. Okres objęty prognozą nie może być jednak krótszy niż okres, na który przyjęto limity wydatków na przedsięwzięcia, o których mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ufp. W związku z tym, że zadanie inwestycyjne pn. „Budowa hali sportowo-rekreacyjnej” (spłata wierzytelności) finansowane będzie do roku 2024, limity wydatków na przedsięwzięcia, o których mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ufp, zostały określone do 2024 roku.

W związku z planowanym zaciągnięciem kredytów w latach 2017-2018 i przewidywanymi terminami ich spłaty WPF Gminy Lipiany obejmuje lata 2017-2028.

Lata 2017-2028 uwzględniają prognozę kwoty długu na okres spłat kredytów i pożyczek aktualnie występujących oraz planowanych do zaciągnięcia. W przypadku niezaciągnięcia planowanych kredytów ostatni rok spłaty przy aktualnym zadłużeniu przypadałby w roku 2024. Wzorem lat ubiegłych dołożone zostaną wszelkie starania, aby zminimalizować potrzebę zaciągnięcia nowych zobowiązań wieloletnich, pomimo ich ujęcia w WPF.

### 2. Konstrukcja wieloletniej prognozy finansowej

WPF została opracowana zgodnie z zapisami ufp w formie uchwały Rady Miejskiej posiadającej 3 załączniki:

- załącznik Nr 1 – zawiera podstawowe dane przyjęte do wieloletniej prognozy finansowej, w tym źródła sfinansowania deficytu lub przeznaczenie nadwyżki budżetowej, prognozę kwoty długu i sposób jego sfinansowania w latach 2017-2028 oraz informację o relacji, o której mowa w art. 243 ufp,
- załącznik Nr 2 – zawiera zestawienie limitów wydatków budżetu oraz limitów zobowiązań na planowane i realizowane przedsięwzięcia wieloletnie,
- załącznik Nr 3 – stanowią niniejsze objaśnienia wartości przyjętych w wieloletniej prognozie finansowej.

Wartości przyjęte w WPF i w budżecie Gminy Lipiany na 2017 rok są spójne w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów i rozchodów oraz długu Gminy stosownie do wymogów art. 229 ufp.

Ponadto zachowano spójność pomiędzy dokumentami w zakresie planowanych na 2017 rok dochodów i wydatków. Faktycznie do budżetu Gminy Lipiany wpłynie kwota o ok. 450 000 zł większa z tytułu dotacji z budżetu państwa, których wielkości wzrastają w trakcie roku.

### 3. Założenia makroekonomiczne i czynniki wpływające na realistyczność prognozy

Przedział czasowy 2017-2028 stwarza ryzyko niewłaściwego oszacowania wartości przyjętych w prognozie, zarówno dochodów i wydatków jak też relacji długu do dochodów. Stąd wieloletnia prognoza finansowa podlega ciągłej analizie i w miarę potrzeb będzie nowelizowana stosownie do uchwał budżetowych na kolejne lata.

Przed przystąpieniem do opracowania WPF zapoznano się z „Wytycznymi dotyczącymi założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego” zaktualizowanymi w dniu 5 października 2016 roku. Rzeczywiste wielkości ujęte w WPF skorygowano jednak o dane historyczne, założenia, prognozy i kalkulacje specyficzne dla Gminy Lipiany. W szczególności dynamika wzrostu zarówno dochodów jak i wydatków – w przypadku Gminy Lipiany – w rzeczywistości jest niższa niż zawarta w wyżej wymienionych wytycznych - choć systematycznie i w umiarkowany sposób wzrasta w tempie bardziej charakterystycznym dla Lipian.

Prognozowane dochody i wydatki oraz przychody i rozchody związane z finansowaniem deficytu, a także spłatą długu opierają się na przewidywaniach, co do przyszłych warunków działania Gminy, a nie na informacjach pewnych. Realistyczność WPF będzie zależała od wielu czynników, które można podzielić na dwie kategorie:

- czynniki wewnętrzne, zależne od decyzji organów gminy,
- czynniki zewnętrzne, niezależne od decyzji organów gminy.

Czynniki wewnętrzne to przede wszystkim polityka finansowa, w tym m.in.:

- adekwatność planowanych potrzeb i przedsięwzięć do możliwości ich finansowania i świadomość odpowiedzialności za decyzje powodujące konieczność obciążania spłatami „nowego” długu kolejnych okresów (w związku z aktualnym poziomem zadłużenia Gminy i obecnym poziomem obciążenia okresów najbliższych),
- społeczne aspekty preferowane przez aktualne władze gminy,
- zobowiązania wyborcze,
- polityka podatkowa wpływająca na wysokość dochodów Gminy (poziom stawek podatków gminnych).

Czynniki zewnętrzne to przede wszystkim:

- przebieg procesów gospodarczych w kraju (stopa bezrobocia, inflacja, poziom PKB, oprocentowanie kredytów bankowych itd.),
- regulacje prawne obowiązujące samorządy (w tym stabilność prawa w zakresie gwarantowanych dochodów JST oraz adekwatność tych dochodów w stosunku do wyznaczonych ustawowo zadań, obowiązujące przepisy w zakresie limitów zadłużenia, limitów wydatków na obsługę długu, zmiany stawek podatków),
- lokalne potrzeby społeczne i uwarunkowania gospodarcze regionu.

### 4. Dochody budżetu w latach 2017-2028

Dochody budżetu zostały przedstawione w WPF w szczególowości wynikającej z art. 226 ufp, tj. w podziale na dochody bieżące i dochody majątkowe, w tym dochody ze sprzedaży majątku.

Określenie wartości ww. dochodów nastąpiło na podstawie szacunków dokonanych dla ważniejszych źródeł ich pochodzenia.

DOCHODY = Dochody bieżące + Dochody majątkowe

#### 4.1. Dochody bieżące

Dochody bieżące są to dochody budżetowe niebędące dochodami majątkowymi (art. 235 ust. 2 ufp). Dochody oszacowano przy uwzględnieniu podpisanych umów (porozumień), obowiązujących uchwał podatkowych z uwzględnieniem ich zakładanych zmian oraz danych historycznych, a także informacji z Ministerstwa Finansów i od dysponentów części budżetu państwa.

Dochody bieżące są wielkością kształtującą zarówno wynik budżetu bieżącego, jak i limit obciążenia budżetu spłatami zadłużenia, o czym mowa w dalszej części objaśnień.

Dochody na rok 2017 i w latach następnych zaplanowano uwzględniając ich systematyczny choć umiarkowany wzrost.

Lata 2017-2018 będą okresem, w którym nastąpi realizacja projektów unijnych i innych, na które Gmina otrzyma dofinansowanie ze źródeł zewnętrznych, w związku z czym dochody z tego tytułu będą prawdopodobnie w tym okresie nieco wyższe niż w latach następnych. Z tym że rok, w którym zadania będą realizowane niekoniecznie będzie rokiem generującym dochody (tzn. zwrot wydatków nie zawsze następuje w roku ich rozliczenia) – co na etapie obecnego planowania budżetu – bez danych w zakresie zaakceptowanych do realizacji projektów – nie można dokładnie sprecyzować.

Po 2018 roku planuje się stały, bardziej ustabilizowany wzrost dochodów ogółem tzn. po okresie realizacji zadań z udziałem środków pozyskanych wzrost dochodów bieżących powinien oscylować w granicach od 0,1% do 3,4% przy przewidywanym PKB do 3,9%.

Dochody z podatków i opłat lokalnych stanowią istotny element dochodów. Ich zwiększenie umożliwi realizację planowanych zadań inwestycyjnych oraz spłatę zaciągniętych kredytów i pożyczek. Niezbędne będzie utrzymanie ok. 90,00 % maksymalnych stawek w podatku od nieruchomości i jednoczesne prowadzenie windykacji zaległości. Wpływy z podatku rolnego na rok 2017 przyjęto opierając się na stawce maksymalnej. Podatek rolny w latach następnych winien utrzymywać się na poziomie zbliżającym się do stawek GUS, przy jednoczesnym udzielaniu pomocy publicznej osobom utrzymującym się z pracy na roli, dla których jest to wyłączne źródło dochodu.

Udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych utrzymują się na planowym przez Ministerstwo Finansów poziomie i wynoszą:

- 2014 rok – 1 903 933 zł
- 2015 rok – 2 098 176 zł
- 2016 rok – plan – 2 201 994 zł
- 2017 rok – plan – 2 410 162 zł

Struktura dochodów (bieżących i majątkowych) w dochodach ogółem przedstawia się następująco:

a) dochody własne (w tym ze sprzedaży tzn. bez subwencji i dotacji) wynoszą:

- w roku 2014 – 40,26%
- w roku 2015 – 40,67%
- 2016 rok – plan – 36,51%

- 2017 rok – plan – 35,87%
- b) subwencje (w tym oświatowa) wynoszą:
  - w roku 2014 – 39,51%
  - w roku 2015 – 40,43%
  - 2016 rok – plan – 36,82%
  - 2017 rok – plan – 35,87%
- c) dotacje na zadania własne i zlecone (bieżące i majątkowe):
  - w roku 2014 – 20,23%
  - w roku 2015 – 18,90%
  - 2016 rok – plan – 26,67%
  - 2017 rok – plan – 28,25%

## 4.2. Dochody majątkowe

Dochody majątkowe obejmują dochody z tytułu sprzedaży majątku i przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności oraz dotacje i środki przeznaczone na inwestycje (art. 235 ust. 3). W prognozie wyeksponowane zostały jedynie dochody ze sprzedaży majątku.

Dochody ze sprzedaży majątku, podobnie jak dochody bieżące, stanowią wielkość uwzględnianą do obliczenia limitu obciążenia budżetu spłatami zadłużenia, o którym mowa w art. 243 ufp.

Dochody ze sprzedaży mienia w trzech latach poprzedzających rok 2017 (2014-2015 i plan 2016) utrzymują się na średnim poziomie ok. 285 115 zł.

Sprzedaż w 2017 roku planowana jest w kwocie 400 000 zł na podstawie przewidzianych do zbycia skonkretyzowanych nieruchomości wymienionych w projekcie uchwały budżetowej. Wzrost dochodów ze sprzedaży mienia w 2018 roku wynika z planowanej realizacji inwestycji polegającej na budowie sieci wodociągowo-kanalizacyjnej do działek przy ul. Barlineckiej, co podniesie ich atrakcyjność i jednocześnie wpłynie na ich wartość. Ujęte w prognozie dochody z tego tytułu w latach następnych – ze względu na naturalne kurczenie się zasobów nieruchomości gminnych wykazują tendencję malejącą.

## 5. Prognoza wydatków

Wydatki budżetu zostały przedstawione w WPF w szczególności wynikającej z art. 226 ufp.

Określenie wartości wydatków bieżących i wydatków majątkowych nastąpiło przy uwzględnieniu ograniczeń i limitów określonych w ufp.

WYDATKI = Wydatki bieżące + Wydatki majątkowe

Przy prognozowaniu wydatków przyjęto następujące główne założenia:

- podstawę wyjściową stanowią prognozowane kwoty dochodów ogółem na poszczególne lata objęte prognozą,
- dążenie do uzyskania nadwyżki budżetowej, w szczególności w okresie zwiększonych rat spłacanych pożyczek i kredytów,
- w przypadku braku nadwyżki z lat ubiegłych lub tzw. wolnych środków, wydatki bieżące muszą być ustabilizowane na poziomie umożliwiającym ich finansowanie z dochodów bieżących,

- ujęte w prognozie wydatki majątkowe wynikają z aktualnych lub planowanych decyzji i umów, a w szczególności zadań ujętych w załączniku nr 2 do uchwały, w tym zawierają wykup wierzytelności związanej z budową hali sportowo-rekreacyjnej.

Nadrzędnym celem przyjętej polityki fiskalnej było dążenie do uzyskania w roku 2017 wskaźnika spłaty z art. 243 ustawy. Możliwości kształtowania wydatków są ściśle zdeterminowane poziomem i strukturą dochodów Gminy oraz malejącymi możliwościami zadłużania się.

### **5.1. Wydatki bieżące**

Wydatki bieżące są to wydatki budżetowe niebędące wydatkami majątkowymi (art. 236 ufp). Proces planowania wydatków bieżących zdeterminowała obowiązująca regulacja art. 242 ufp, która wyklucza możliwość uchwalenia budżetu w sytuacji, gdy planowane wydatki bieżące są wyższe od planowanych dochodów bieżących powiększonych o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki (rozumiane jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu JST, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych).

Z wyjątkiem roku 2017, we wszystkich latach objętych prognozą, wynik budżetu bieżącego wykazany w kolumnie 8.1 i 8.2 załącznika Nr 1 do uchwały stanowi wartość dodatnią. Sytuacja ta jest pośrednio efektem dążenia do spełnienia relacji, o której mowa w art. 243 ufp.

Po uwzględnieniu planowanych wolnych środków wynikających z rozliczenia roku 2016 relacja, o której mowa w art. 242 zostanie również zachowana w roku 2017 (stąd wartość ujemna w kolumnie 8.1. i wartość dodatnia w kolumnie 8.2). O realności zaplanowanych wolnych środków, które wpłyną na zachowanie ww. wskaźnika świadczy obecny poziom wykonania budżetu (według stanu na 10.11.2016r.) tj. osiągniętych dochodów i znaczne ograniczenie wydatków na realizację zadań bieżących.

Relacja obowiązująca od 2014 roku limituje obciążenie budżetu spłatami zadłużenia. Opiera się na średniej arytmetycznej z 3 lat poprzedzających rok planowany, stanowiącej różnicę między dochodami bieżącymi powiększonymi o dochody ze sprzedaży majątku a wydatkami bieżącymi. W celu spełnienia relacji z art. 243 ufp od 2014 roku, konieczne jest ograniczenie wydatków bieżących.

Po dokonano weryfikacji wydatków bieżących na 2017 rok, w budżecie zabezpieczono minimum niezbędne do funkcjonowania jednostki. Dalsze „cięcie” wydatków nie są już obecnie możliwe. Należy wziąć pod uwagę, że wysokość wielu z nich jest niezależna od decyzji władz gminy i wynika ze stałego niedofinansowania pewnych dziedzin działalności lub nakładania na gminy nowych zadań bez zabezpieczenia środków na ten cel. Przykładem są tu chociażby uzasadnione potrzeby w dziedzinie edukacji i oświaty nieznajdujące pełnego pokrycia w subwencji oświatowej.

W kolejnych latach różnica jaką pomiędzy subwencją a wydatkami na edukację i oświatę (po uwzględnieniu dotacji i dochodów uzyskiwanych przez jednostki oświatowe) musiano pokryć z dochodów własnych wynosiła:

- w roku 2014 – 1 582 344,36 zł, a po wyłączeniu wychowania przedszkolnego i dowozów szkolnych – 430 157,01 zł;
- w roku 2015 – 1 503 268,99 zł, a po wyłączeniu wychowania przedszkolnego i dowozów szkolnych – 255 498,70 zł;

– 2016 rok – plan – 1 598 122,50 zł, a po wyłączeniu wychowania przedszkolnego i dowozów szkolnych – 391 088,14 zł.

Niezbędne jest więc podejmowanie działań dotyczących zwiększenia liczby uczniów, co wpłynie na zwiększenie subwencji i przełoży się na mniejsze obciążenie budżetu gminy, a w efekcie możliwość finansowania zadań inwestycyjnych a także wydatków bieżących. Planowana na rok 2017 subwencja oświatowa wynosi 3 954 118 zł i jest mniejsza w stosunku do wysokości subwencji na 2016 rok o 292 683 zł. Ponadto jej część od 2015 roku stanowi niejako „dotację celową” przeznaczoną na specjalną organizację nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży, co ogranicza swobodę jej wydatkowania.

W związku z powyższym konieczne stało się ograniczenie wzrostu wydatków bieżących. Praktycznie do 2023 roku wzrostu wydatków bieżących nie powinien przekraczać 2% przy zakładanym poziomie inflacji do 2,5%.

W odniesieniu do wydatków na obsługę długu nie zakłada się żadnych stałych obwarowań w związku ze zmiennością wydatków w tej grupie wynikającą z czynników zewnętrznych (m.in. zmiany oprocentowania zaciągniętych kredytów). Wobec czego ich wysokość w latach 2017-2021 zaplanowano w stosunku do kredytów już zaciągniętych w wysokości aktualnych notowań WIBOR, obowiązującej marży i zapasu 0,02%. W wysokości planowanych odsetek uwzględniono dodatkowo pierwotnie planowany kredyt z roku bieżącego i pozostawiono ten stan bez zmian traktując planowane wydatki jako dodatkowe środki zabezpieczające nieznaczne zmiany oprocentowania w tym względzie. Z uwagi na ciągłe dążenie do ograniczania wydatków, maksymalizowanie dochodów, możliwość niepełnego wykorzystania rezerw oraz szansę uzyskania zwrotu środków w roku realizacji zadań podlegających refundacji (np. refundację wydatków w związku z budową w 2017 roku drogi w m. Mielęcinek zaplanowano na 2018 rok), faktyczne zapotrzebowanie na kredyt w 2017 roku może okazać się dużo mniejsze lub zbędne. Niemniej jednak w celu zbilansowania budżetu – na podstawie planowanych przez stanowiska merytoryczne wydatków i przewidywanego wpływu dochodów – ujęcie zobowiązania z tytułu kredytu na obecnym etapie jest konieczne.

W ciągu roku kwoty wydatków bieżących w kolejnych latach mogą ulec zmianie w poszczególnych grupach. Przyczyną modyfikacji mogą być zmiany wprowadzanych przedsięwzięć związanych z programami finansowanymi z udziałem środków unijnych, jak również zmiany założeń co do wzrostu wydatków w kolejnych latach. W szczególności zmiana założeń może nastąpić po dostosowaniu danych 2016 roku do wykonania wynikającego ze sprawozdania rocznego (zachodzi obawa, że wykonanie 2016 roku może mieć wpływ na ustawowe wskaźniki limitujące zadłużenie, a ich przestrzeganie narzuca na nas obowiązek wynikający z ufp).

Wciąż niewątpliwym zagrożeniem pozostaje zadłużenie Związku Gmin Dolnej Odry.

W prognozie wyeksponowano zgodnie z art. 226 ufp: obsługę długu, wynagrodzenia i składki od nich naliczane, wydatki związane z funkcjonowaniem organów JST oraz przedsięwzięcia.

## 5.2. Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe są to wydatki budżetu, do których zalicza się: inwestycje i zakupy inwestycyjne, w tym na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ufp, w części związanej z realizacją zadań JST, a także zakup i objęcie akcji i udziałów oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego (art. 236 ust. 4 ufp).

Wydatki majątkowe budżetu Gminy obejmują:

- wydatki na wieloletnie przedsięwzięcia inwestycyjne w latach 2017-2028, określone w Załączniku Nr 2 do uchwały,
- inne wydatki przewidziane na realizację zadań i zakupów inwestycyjnych.

Wieloletnie przedsięwzięcia inwestycyjne w latach 2017-2024 to spłata wierzytelności z tytułu budowy hali rekreacyjno-sportowej, instalacja lamp fotowoltaicznych, przebudowa drogi w miejscowości Mielęcinek, budowa kanalizacji w miejscowości Połczyno, zagospodarowanie terenu nad Jeziorem Kościelnym oraz budowa placu zabaw przy Przedszkolu Miejskim. Decyzje - w zakresie podejmowania innych wydatków inwestycyjnych są uzależnione od możliwości pozyskania środków zewnętrznych, kierunku polityki podatkowej Gminy determinującej poziom dochodów oraz faktycznych ograniczeń wydatków bieżących - będą podejmowane na etapie projektowania budżetów na poszczególne lata. Stąd ogólne kwoty wydatków wykazano w kolumnie 11.5 załącznika Nr 1 do uchwały jako tzw. „wydatki nowe” (poza ww.).

## 6. Wynik budżetu

Wynik budżetu to różnica między dochodami a wydatkami budżetu, która stanowi odpowiednio nadwyżkę budżetu lub deficyt budżetu (art. 217 ust. 1 ufp).

WYNIK BUDŻETU = Dochody - Wydatki

Wynik budżetu w okresie objętym prognozą jest wynikiem podjętych zobowiązań inwestycyjnych oraz kredytowych oraz przyjętych do prognozy dochodów i wydatków:

- w roku 2017 jest to deficyt budżetu, który wynika w głównej mierze z mniejszych od zakładanych dochodów (m.in. obniżenie stawki podatku rolnego, zmniejszenie kwoty subwencji oświatowej i brak wzrostu pozostałych dochodów). Deficyt zostanie sfinansowany przychodami z tytułu kredytu zaciągniętego na rynku krajowym. O konieczności jego zaciągnięcia będzie można zdecydować w drugiej połowie roku (ze względu na niepewność terminu wpływu środków stanowiących dofinansowanie zadań realizowanych w 2017 roku),
- w latach 2018-2028 jest to nadwyżka budżetu, która przy zminimalizowaniu wydatków oraz konsekwentnej realizacji i pozyskiwaniu dochodów umożliwi m.in. zniwelowanie zadłużenia.

Wieloletnia Prognoza Finansowa jest zgodna z uchwałą budżetową w zakresie wyniku oraz przychodów i rozchodów, a także w zakresie planowanych dochodów i wydatków. Niemniej jednak dokonując analizy poziomu dochodów i wydatków zasadne jest uwzględnienie w procedurze obliczeniowej dodatkowo ok. 450 000 zł stanowiących potencjalne dotacje, które będą wprowadzane do budżetu

sukcesywnie w miarę otrzymywania decyzji o ich przyznaniu i których wysokość można oszacować w oparciu o historię lat poprzednich.

### **7. Prognoza kwoty długu Gminy Lipiany, sposób jego sfinansowania i ustawowy wskaźnik wynikający z art. 243 limitujący zadłużenie**

Prognoza kwoty długu Gminy Lipiany została sporządzona zgodnie z art. 227 ust. 2 ufp. na okres, na który zaciągnięto i planuje się zaciągnąć zobowiązania, tj. na lata 2017-2028, gdzie koniec roku 2028 nie wykazuje zadłużenia.

**DŁUG NA KONIEC ROKU = Dług z poprzedniego roku + zaciągany dług – spłata długu**

W skład długu wchodzi kredyty i pożyczki oraz spłata wierzytelności z tytułu budowy hali sportowo-rekreacyjnej.

Realizacja budżetu może spowodować konieczność zmiany WPF i zaciągnięcia nieplanowanych na obecnym etapie kredytów. Niemniej jednak należy przyjąć za niedopuszczalne zaciągnięcie w danym roku kredytu w wielkości wyższej od dokonywanych spłat (poza ewentualną restrukturyzacją lub sytuacją, w której Gmina mogłaby utracić szansę dofinansowania danego zadania ze środków zewnętrznych – tak jak ma to miejsce w 2017 roku).

Powyższa zasada zagwarantuje spadek wartości zadłużenia w kolejnych latach, aż do jego wygaśnięcia.

Zgodnie z zapisami „nowej” ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. począwszy od 2014 r. mają zastosowanie limity zadłużenia określone w art. 243-244. Na podstawie zawartych w nich zapisów nie można uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty obsługi zadłużenia powiększonej o potencjalne spłaty kwot udzielonych poręczeń i gwarancji do planowanych dochodów ogółem budżetu przekroczy średnią arytmetyczną z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji jej dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem budżetu. Ograniczenia te nie mają zastosowania do spłaty zadłużenia zaciąganego w związku z realizacją programów, projektów i zadań finansowanych z udziałem środków unijnych oraz poręczeń i gwarancji udzielonych samorządowym osobom prawnym realizującym takie projekty, jednak w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu projektu oraz otrzymaniu refundacji.

Obciążenie budżetu spłatami zadłużenia, czyli lewa strona wzoru z art. 243 ufp, tj.  $(R+O)/D$ , została obliczona w sposób następujący: spłata rat długoterminowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych + odsetki (w tym od długu krótkoterminowego) + potencjalna spłata kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji) + zobowiązania związków współtworzonych przez gminę/dochody ogółem. Zarówno „R” jak i „O” nie uwzględniają spłat długu zaciąganego w związku z pozyskaniem środków unijnych (tj. na wyprzedzające finansowanie wydatków).

Pozycja  $(Db+Sm-Wb)/D$  oblicza dla danego roku relację dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem. Ułamek ten służy do obliczenia prawej strony wzoru z art. 243 ufp, czyli limitu obciążeń budżetu danego roku

spłatami długu. Limit obciążenia budżetu spłatami zadłużenia, kosztami jego obsługi oraz potencjalnymi spłatami poręczeń i gwarancji w danym roku budżetowym stanowi średnią arytmetyczną z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji określonej w pozycji  $(Db+Sm-Wb)/D$  dla danego roku. Im wyższy jest wynik budżetu bieżącego powiększony o dochody ze sprzedaży majątku tym większe możliwości zadłużania i inwestowania.

Informacja na temat relacji, o której mowa w art. 243 ufp, limitującej zadłużenie Gminy Lipiany została wyliczona w kolumnach 9.1-9.7 Załącznika Nr 1, wskazuje na przestrzeganie przyjętej formuły.

BURMISTRZ

*in. Krzysztof Trenczek Boguszewski*

